

VILÁGOSSÁG

Októ hitelt nyújt a Nemzeti Bank

KOLOZSVAR, 1947 november 29. szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI KAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM 293. szám

Megkezdttük dolgaink rendezését

Evszázados álmok megvalósulásának körvonalai bentkóznak ki egyre világosabban Délkelet Európában. Olyan álmok indultak el a megvalósulás útján, amelyekről az ebben a térségben élő népek legigazabb fiai álmództak, szövögtették terveket vagy sirattak el olykor kétségbeesetten, de amelyek mégis mindegyre visszatértek, hogy az egyetlen utra figyelmeztessenek. Arról szóltak ezek az álmok, hogy a Délkelet Európában élő népek minden leigázó, gyarmati törekvés ellenére előbb-utóbb mégis csak a testvéri összefogás melegébe főtörölnének közös ellenségeik ellen s a gyűlölet mesterséges légkörét és akadályait felszámolva, közös akarral és harcra közös jobb jövőjük építéséhez foghatnak.

Nem volt könnyű feladat a megvalósulás útjára indítani ezeket az álmokat. Nemcsak azért, mert előbb a nyugati tökes imperializmus olyan veszedelmes és örödi mesterkedéseivel kellett leszámolni, mint amelyet a hitlerfasisztus szervezett meg a dolgozó népek ellen s amelyet később — s még ma is — annak egyenes örökösai: az angolszász nagytökesek és a gyarmatosító pénz- és iparmágnások akartak és akarnak a világ népeire erőszakolni. Mind ezeken túl és felül a népeink körében is létező népellenes elemek s valamennyi úgynevezett ártalmatlanító népi és politikai s közéletbeli való kiebrudakítását is el kellett végezni. S még ez sem volt elég. A tudás, a felvilágosítás fegyverével, a balhiedelmek, gyűlölségek, nemzeti elfogultság évtizedes — evszázados homálya ellen is harcra kellett indulni, a szívükbe és lelkeikbe.

Az elnyomott, szabadság után vágyó népek nagy barátjának és védelmezőjének, a Szovjetunióknak segítségével és győzelmei révén ma már elmondhatjuk: óriási eredményeket értünk el mindhárom arvonalon. A Vörös Hadsergét adataitól nem ismerő harcai révén megsemmisített a hitleri Németország és a fasisztus katonai ereje. A háború befejezése óta pedig a Szovjet diplomácia az új demokratikus országok és a világ valamennyi népként és haladását, emberibb életet akaró dolgozóinak hallatlanul nagy erkölcsi támogatásával a fasisztus örökösökébe lépett angolszász imperialisták ellen folytat kemény küzdelmet a népek szabadságáért, békéjéért és testvéri összefogásáért. Már ezért is örök hálfalv tartozunk mindannyian a nagy Szovjetunióknak. Am világosan gondolkodó és itél ember előtt az sem kétséges, hogy a világ népei, de különösen mi délkelet európai népek a Szovjetunióknak ennél többet is köszönhetünk.

A Vörös Hadsergét fényes győzelmei tették lehetővé számunkra, hogy megszabadulva a fasiszta elnyomástól, hozzákezdhesünk rendezni végre közös dolgainkat. Felszabadult munkásságunk, földművelésünk és hadi értékeinknek demokratikus pártjai és szervezetek, s elsősorban a kommunista pártok vezetésével hozzákezdhetett a népi demokratikus rendszer felépítéséhez Délkelet Európa országokban. A dolgozókat elfoglalták méltó helyüket az állami, politikai, köz- és gazdasági életben. A földművelés részére kiosztották az eddig is általában művelt földet, s egyidejűleg megkezdődött a reaktív földesurak, bankárok, nagyparók és esatlók kibruálása, népellenes mesterkedéseiknek leleplezése és elszigetelése is. Az uszáki állávo-

Csak a demokratikus béke lehet tartós

— szegette le Molotov a külügyminiszterek londoni értekezletén

A külügyminiszterek szerdai tanácskozásán Molotov szovjet külügyminiszter a német békeszerződés alapelveivel foglalkozott. Megállapította, hogy a kérdés megoldása nem halogatható tovább. Az öt másik ellenséges állammal kötött békeszerződés után most már ideje, hogy sorra kerüljön a német béke ügye is. Hiszen a békeszerződés kérdése szorosan összefügg nemcsak Németország sorsával, hanem az európai béke tökéletes helyreállításával is. Nemcsak Németországnak van szüksége békére, hanem Európa valamennyi országának, sőt ezen túlmenően, a világ összes országának.

Molotov megállapította, hogy a problémák természetesen nem oldhatók meg könnyen. Nyilvánvaló, hogy véleményeltérések és nehézségek merülnek majd fel a vita során.

Feltette a kérdést, hogy mik az okai ezeknek a véleményeltéréseknek, majd megállapította, hogy míg a háború idején a szövetséges hatalmak egyetlen nagy hitlerellenes frontot alkotnak s egysége-

valamennyi szövetségest sikerült nehéz és bonyolult problémákat megoldani, a háború után kiderült, hogy míg egyes államoknak a demokratikus béke, a népek egyenjogúsításának kis és nagy nemzetek szuverénitásának elismerése és tisztelgetésének célja, addig más államok nem demokratikus, hanem imperialista békét akarnak.

Molotov leszegette, hogy tartós csak a demokratikus béke lehet. A Szovjetunió a többi demokratikus állam élén a demokratikus békeért küzdenek és szembehelyezkednek az imperialista béke megteremtésének kísérletével. Kijelentette, hogy a német békek a potsdami és yaltai határozatokon kell nyugodnia.

TITO A DÉLKELETEURÓPAI NÉPEK ÖSSZEFOGÁSÁRÓL

Tito tábornagy szófiai látogatása alkalmából beszédet mondott, megállapítva, hogy az új Jugoszlávia és az új Bulgária megtalálták a közös utat.

— Munkák sötét volt, jövőnk

azonban, amint ezt ma látjuk, fényes és világos — mondotta.

— A jugoszláv és a bolgár népek sok barátja van — jelentette ki. — Barátaink a lengyel és csehszlovák testvéreink és barátaink a román és magyar nép. A román és magyar népről azért beszélünk, mert ezek is megindultak az új uton és mert most épülő belső rendszerük biztosíték arra, hogy e nemzláv népek és a szlav

népek között többé nem fordulhatnak elő olyan viszályok és félreértések, amelyek e népek egyikének vagy másikának kárára lehetnének.

— Közös barátunk, a Szovjetunió, a legközvetlenebb szocialista állam, élén a lángeszi Sztalinval, bennünk hű barátja talál és soha semilyen erő nem fog bennünket elválasztani nagy testvérünktől — jelentette ki.

A francia dolgozók folytatják a harcot a Schumann-kormány ellen

Robert Schumann, az új francia miniszterelnök tegnap mondotta első rádióbeszédét. A beszédet körülötte a francia munkásság hallgatta nagy érdeklődéssel, mert választ várt az alkalmazottak által előterjesztett fizetésemelési követelésekre, amelyek a sztrájkoló munkások jogos kívánságait tartalmazzák. Schumann beszédében kijelentette, hogy bár elismeri a munkásság súlyos helyzetét, mégsem tehet semmit a fizetésemelés érdekében és a munkásság

életszínvonalának a megváltoztatására.

A miniszter beszédének a meghallgatása és az ezt követőleg vele folytatott megbeszélés után a Szakszervezetek Tanács vezetői kijelentették, hogy nem fogadják el a kormány az árak és a fizetések kérdésében tett javaslatát. Elhatározták, hogy folytatják a sztrájkot és megerősítik a munkások egységét követeléseik teljesítésének a kiarcólása érdekében.

A sztrájkolóok száma máris meghaladja a kétmilliót.

Beiktatták a Nemzeti Bank új kormányzóját

Csákány Bélát igazgatósági, Kiss Pált felügyelőbizottsági taggá nevezték ki

BUKAREST. — (Tudósítónk telefon-jelentése.) A Román Nemzeti Bank zárlókkal és jelszavakkal felszerített nagytéremben csütörtökön délelőtt egy órakor ültették be ünnepélyesen az új vezetőséget. Az ünnepségen megjelent Groza Péter miniszterelnök, Luka László pénzügyminiszter, Pauner Anna külügyminiszter, Maurer ipar és kereskedelemügyi alminiszter, Modoran pénzügyi alminiszter és a közélet számos más vezető személyisége is.

A miniszterelnök megnyitó szavai után Mosoiu Tiberiu távozó bankkormányzó mondotta rövid beszédét, majd a Nemzeti Bank üzemi bizottsága, nyugdíjasai s a Bankok Egyesülete nevében köszöntötték az emelvényen helyet foglaló új vezetőséget.

Általános érdeklődés közepette emelkedett szóásra Vijiú Aurel az államosított Nemzeti Bank új kormányzója:

— A Nemzeti Bank — mondotta az új bankkormányzó — ki akarja venni részét a népi demokratikus rendszer megteremtéséből, ezért teljes szívával és erejével védi a stabilizációt. Csak annyit pénz bocsátunk ki, amennyi a tényleges szükségletnek megfelelő, hitelek pedig kizárólag termelési célokra folyósítunk, mégpedig olyan adagolásban, amely a stabilizációs politikának legjobban megfelel. A hitelek tényleges termelési célokra

való fordítását maguk fogják ellenőrizni.

Vijiú Aurel, a Nemzeti Bank új kormányzója elmondta ezután, hogy a termelési célok érdekében mozgástanulni kívánja a magántőkéket is, mégpedig úgy, hogy magas kamat szújtásával és a Nemzeti Bank garanciája mellett elősegíti a betétképződést a bankokban.

A tetszéssel fogadott bankkormányzó beköszöntő után, szünet nem akart tapasztalni közepette emelkedett szóásra Luka László pénzügyminiszter.

Beszédében hangsúlyozta, hogy a Nemzeti Bank új vezetői nem a kiváltságosok, hanem a nép képviselői és munkájuk alapján szereztek meg a közbizalmat. Ezután rátért a pénzügyminiszter a Nemzeti Bank és a pénzügyminiszterium viszonyának jellemzésére.

— A pénzügyminiszterium — mondotta Luka László — már ebben a hónap-

ban sem vette igénybe a Nemzeti Bank segítségét, saját erejéből fizette le az összes fizetéseket és nyugdíjait. Demokratikus államunk a maga jövendéből akar megélni, ezért egyáltalában nem fog a jövőben sem pénzért fordulni a Nemzeti Bankhoz.

Az államháztartás stabilizációjának rövid és markás jellemzését az egybegyűltek ujjongó tetszéssel fogadták.

Befejezésül Groza Péter miniszterelnök köszöntötte az új vezetőséget. Leszegette, hogy először történik meg a Nemzeti Bank történetében a nép képviselőinek a zéles nyilvánosság előtt való demokratikus beiktatása. Az ünnepély végzetével Groza Péter miniszterelnök nek és Pauner Anna külügyminiszternek virágcsokrokat adtak át.

A Nemzeti Bank új vezetőségének beiktatása jelentős esemény az együttélő népek megvalósított jogegyenlősége szem-

pontjából is. Kilenc igazgatósági tagság és hét felügyelőbizottsági tagság közül egyet-egy a romániai magyarság képviselői kaptak meg. Az igazgatósági állásra Csákány Béla dr. képviselőt, a felügyelőbizottsági tagságra pedig Kiss Pált végrehajtóbizottsági tagot jelölték a Magyar Népi Szövetség. Mindketten a hivatalos beiktatás alkalmával foglalták el új munkahelyüket.

ÜLÉSEK A MNSZ ÚJ VÉGRE. HAJTÓBIZOTTSÁGA

A Magyar Népi Szövetség végrehajtó bizottsága ma, pénteken ül össze Kacsó Sándor országos elnök vezetésével. A végrehajtóbizottság tagjai a csütörtöki nap folyamán mind megérkeztek.

Az ülés első napján a munkacsoztás és munkaterv megvitatása szerepel a tárgysorozat első pontjaként.

Mihály király a köztársasági elnök meghívására hivatalos látogatást tesz Franciaországban

PARIS. — (Rádió.) Renée de Masigny, a londoni francia nagykövet továbbította az angol fővárosban tartózkodó I. Mihály román királynak Vincent Aurel francia köztársasági elnök megbízását, hogy az uralkodó angliai utjáról visszatérőben tegyen néhánynapos hivatal-

os látogatást Franciaországban. Az uralkodó elfogadta a meghívást.

LONDON. — A Buckingham-palotában kedden este család-i vacsora volt, amelyen az angol királyi páron kívül Mihály király, Iona anyakirályné és d'Aosta királyi hercegnő vettek részt.

Románia uralkodója rövidesen elhagyja Londont, Párisba utazik, ahol hivatalos látogatást tesz, majd emann Svájcba utazik. Svájcban néhány napig fog tartózkodni, majd repülőgépen visszatér Romániába.

Igy az egész Délkelet-Európára s ezáltal az egész Európára és az egész nemzetközi politikai életre kiterjedő tudatos, határozott népi demokratika politikának nagyjelentőségű ábrázolai.

Hogy a gyakorlatban majd mit jelentenek ezek a találkozók, azt ma még szinte elképzelni sem tudjuk. Elég azonban csupán a legutóbbi bukaresti találkozáron, vagyis közelről a román-magyar összefogásra gondolnunk, hogy ennek a politikának körvonalaira és eredményeire következtethessünk. Bukarestben a történelem folyamán most jár először magyar kormányküldetés, s mint ahogy Budapestre is nagy májusában jár először román kormányküldetés. Ez a két ország és két nép kibékíthetetlen-

nek látszott — évtizedeken át tudatosan hirdették ezt mindkét oldalon a népellenes földesurak, bankárok, gyárosok és lakájak — s lám ma a legközvetlenebb barátság és összefogás jegyében költöttek egymással kulturális egyezményt és határozták el a barátság, meg nemlámadását, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt előkészítését. Az egymás balálos ellenségének kikiáltott két nép jutott ide. Tudjuk, hogy ez az eredmény nem formális. Nem csupán arról van szó, hogy két kormány egymással szerződést kötött. A két kormányon keresztül — hiszen mindkettő a nép kormányja — a két nép: a román és magyar dolgozók millióinak vágya, akarata és szándéka jutott kifejezésre. Ez a nagy jelentősége.

És ez a biztosíték arra is, hogy a megkötött egyezmény s a megkövetelő szövetség eleven élő valóság: a két nép felbonthatatlan szövetsége lesz.

Vajon kell-e ennél komolyabb bizonyíték arra, hogy a népi demokratika politika útját választva, helyes utat választottak a dual népek, s helyes utat választottunk mi, romániai magyarok is? Vitatkoznai sem lehet ma már erről. Csakis ez a politika vezethető el ideig, mint ahogy ugyancsak ez a politika biztosíthatja azt a közös boldogabb jövőnkért, amelyről Petőfi, Balassa, Ady, József Attila álmodottak: a dunai népek hatalmas összefogásával s a Szovjetunió oldalán és irányításával haladva a béke biztosításához. DAVID GYULA

Mit terveznek az amerikai trösztök a Ruhr-vidéken?

Füdpesti levél

Az új magyar dráma születéséről

A londoni értekezlettel foglalkozva, a moszkvai rádió megállapította, hogy az értekezlet sikere a Ruhr-kérdés megoldásán áll vagy bukik. Amennyiben sikerül megoldani a Ruhr négybatalmi ellenőrzését, úgy minden valószínűség szerint a többi problémák is megoldhatók válnak.

Természetesen felöltlétségre előbevégni a tárgyalásoknak és jóslgatni vagy számításolni. A Ruhr-kérdés megismeréséhez azonban feltétlenül szükséges tisztán látni, milyen tervek szólnak a Wall Street imperialistái a német nehézipar e középpontjával kapcsolatban.

Közismert tény, hogy a Wall Street urai, az amerikai imperialista háborús politika irányítói, már igen hosszú idő óta szoros kapcsolatokat tartanak fenn a Ruhr-vidék iparárával. A Ruhr iparvállalataiban amerikai tőke részesedett s a németeknek is voltak amerikai részvényei.

PAKTLANOK A NEMET IPARBÁRÓK ÉS A WALL STREET URAI

Az amerikai bankárok már jóval a háború befejezése előtt tisztában voltak a hitleri rablóimperializmus összeomlásának feltartóztathatatlanságával. Még javában állott a náci uralom, amikor már megjelentek a német iparbaróknál az amerikai ügynökök s megkezdték a kapcsolatok kiépítését. Schacht és megbízottai hosszasan tárgyaltak Allan Dulles amerikai nagybankárral, aki nem más, mint a Molotov által leplezgett hírhedt amerikai háborús üzletész, John Foster Dullessnek az édes testvére. A németek e nyílt békét kérték s ennek fejében jelentős részesedést ajánlottak fel az amerikaiaknak a német nagyiparban. A Vörös Hadsereg világhyőrs előnyomulása azonban lehetetlennek tette minden egyezkedést.

A Wall Street befolyása azonban mégis érvényesült a legmáskabbi hadvezetésben. Az amerikai renütőerők, minden katonai érdekekkel homlokegyenest ellentézőleg, nem a Ruhr-vidékért, hanem a keletnémetországi hadiipari terület bombázták szét. Itt, a szovjet övezetbe került számos nagy ipari üzem teljesen elpusztult, míg a közvetlen hadiszergánytársi célokat szolgáló Ruhr-vidék iparának 75 százaléka épségben maradt.

Nyomában a hitleri Németország terdekenszerítését követően, a megszállás első hónapjaiban, az amerikai parancsnokság vezető tisztviselői mindent elkövettek, hogy amerikai tőke behatolását a német iparba elősegítsék. Azokat a német vállalatokat, amelyekbe az amerikai tőke bevonult, nem szerelték le.

MIT AKARNAK AZ AMERIKAI TRÖSZTÖK?

Mi tulajdonképpen a Wall Street célja Németországgal? Nem más, mint az amerikai imperializmus európai bástyájává, gyarmati leaktatóvá alakítani. Az amerikai trösztök a jóval olcsóbb német munkert akarják felhasználni s az így, német földön előállított árut, a német rabszolganunkások véres verejfékének eredményét dollárért szeretnék eladni Európának, mint „amerikai segítséget”. Azt akarják tehát a Wall Street urai, hogy ne csak ne fizessen Németország jóvátételt, hanem éppen az általa elpusztított országok fizessenek dollárt a német áruért.

A Marshall-terv főcélja Németország háborús iparának (lényegében a Ruhr-vidékének) ujjaépítése. A 16 európai nemzet, amely a Marshall-terv hangzatos kifejezése szerint „magya is hozzá kell járuljon Európa gazdasági talpraállításihoz, tulajdonképpen Németország iparát kell ujjaépítenie, megtakarítva ezzel! Amerikaiak, hogy saját tőkétől feltesse be a német iparba.

Az amerikai elgondolás szerint az ujjaépített Ruhr-vidék német iparnak természetesen sürgősen szükséges van piacokra. E piacok

megszerzését célozza az ugyancsak az amerikaiak által felvetett nyugateurópai vámuunió, amelybe természetesen felvennék Németországot is.

NEMET IPARÁGIKAT SEMMISITENEK MEG AZ AMERIKAIKAIK

Mondanunk sem kell, hogy a trösztök a legaprólékosabban vigyáznak arra, hogy az új német ipart mindenben az amerikai üzleti érdekeknek megfelelően alakítsák. Azokat a német iparágakat, amelyek üzleti versengésre adnának lehetőséget az amerikai iparral, valóságossal eltörölték a föld színéről.

A „Hamburger Allgemeine Zeitung” mélabúsan írja:

„A félkész és feldolgozott ipari áruk exportja, mely a Made in

Germany védjegyzek világhírt szerzett, miacsen többé.”

Valóban, a német vegyi-, villamossági-, optikai-, műszerész- és rádióipar teljesen megsemmisült.

A „Word Report” amerikai közlöny leplezetlen nyíltsággal ismeri el, hogy a német verseny hiánya igen nagy segítségére van az amerikai vegyiparnak. Különösen mivel a legjobb német szakembereket is „exportálták”.

AZ AMERIKAI HÁBORUS USZÍTÓK KATONAI TERVEI

Naivság volna azonban azt hinni, hogy az amerikai trösztöknek csak eddig terjednek a terveik. Az ő terveikben igen jelentős szerepet játszanak a hadászati elgondolások is. Németországot szövetségesülknek tekintik s katonai tá-

maszponttá akarják egy harmadik világháború esetére kipáitani. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint-hogy a Ruhr acéltermelését közel tízenegymillió tonnára készílnék felemleni.

A német hadiipar kérdéseivel foglalkozik René Sergeant is, aki a francia megszállási övezet gazdasági vezetője. Az ő adatai szerint a hitleri rablóuralom összeomlásakor Németország 1.250.000 szerszámgépvel rendelkezett, ami csak 250.000-el kevesebb, mint amennyije az USA-nak a háború kitörésekor volt.

Sergeant adatai szerint Nyugat-németország megtartotta teljes traktorgyártási kapacitását is. Mindeki tudja, hogy a traktorgyártásról igen könnyen lehet tankgyártásra átváltani. S Németország ma közel huszezer traktort tud előállítani évente.

Miért sürgős az amerikai szénkivitel?

Ugyanílyen okok magyarázzák, miért olyan sürgős az amerikaiaknak Anglia szénkivitelének mindenförmön való fokozása. Ha az európai piacokat el lehetne látni angol szénnel, akkor tízmillió tonna német szén szabadulna fel a német nagyipar részére. Szóval az angol szénkivitel segítségét jelentene a német háborús ipar helyreállításához.

Akárhogy is próbálják szépitni egyes nyugati politikikusok és gazdasági szakemberek, lényegében a fasizmus tudatos feltámasztásáról van szó. Németország immet az imperializmus, a háborús uszítás és a haladó erők, a béke védelmezői összeütközésének egyik legjelentősebb csataterévé vált.

Az amerikai trösztök érdekel

nyilván azt díktálják, hogy minél inkább elszigeteljük Nyugat-németországot s ott — a fentebb elmondottak szerint — hatalmas hadiipar támaszpontot alakítsanak ki.

A SZOVJETUNIO A BÉKÉÉRT

A szovjet övezetben szétrombolták a poroszk junkerek uralmát és megsemmisítették a háborús célu nagyipart. Ugyanakkor Nyugat-németországban az amerikaiak minden igyekezete arra irányul, hogy az európai népek segítségével ujjaépítsék azt a német nagyipart, ami Luga és vérbe borította Európát.

Mindez természetesen homlokegyenest ellenkezik a nemzetközi megegyezőkkel és többek

között a potsdami megegyezőkkel is. Az amerikai diplomácia azonban — mint azt Vissinszki szovjet külügyminiszterhelyettes az ENSZ közgyűlésén megállapította — rendszeresen áthágja a nemzetközi megegyezőket. Ez uttal éppen azt, amely Németország lefegyverzését írja elő.

A német békeszerződéssel foglalkozó londoni külügyminiszteri értekezleten a Szovjetunio a békés és egységes Németország megteremtése mellett foglalt állást. Nyilvánvaló, hogy ez a béke álláspontja, hiszen egy egységes és békés célokért dolgozó demokratikus Németország nagymértékben elősegítené Európa békéjének biztosítását is.

NAGY ELEK

Adóhátralékért nem zárhatják be és nem peccésétehetik le a kereskedők üzletét

BUKAREST. — A pénzügyminisztériumnak az adók behajtására kiadott rendeletét félreírva, az adók behajtásával megbízott kincstári közegek lezárták és lepeccésétehték nemcsak a fővárosban, hanem a nagyobb és kisebb vidéki városokban is az adóhátralékos kereskedők üzletét, hogy így biztosítsák a kincstár követelését a késedelembe lévő adófizetivel szemben.

Luka László pénzügyminiszter értesülve a behajtó közegeknek erről a túlzott buzgalomáról, mely-

lyel lehetetlennek tette a kereskedő részére hivatása folytatását szigoru utasítást adott ki, amelynek értelmében adóhátralékért a kereskedőknek csak olyan értéku árukezelte foglalható le, amely teljes mértékben fedezi a kincstárnak a hátralékos adóban fennálló követelését. Tilos azonban az üzlethelyiségek lezárása és lepeccésétehtése, amellyel a kereskedő létalopjaiban rendülve meg.

A pénzügyminisztérium utasítás szerint a foglalási jegyzőkönyvben pontosan fel kell tüntetni

és részletezni az adóhátralékért lefoglalt árakat és egyéb javakat, félreérthetetlenül különválasztva a továbbra is szabad értékesítésre maradt árakat, amelyeket a kereskedő korlátozás nélkül árusíthat.

A pénzügyminiszter utasítása megnyugtatta a kereskedőket, akiknek körében nagy megütközést keltett az adóbeajtó közegeknek — a pénzügyminiszter tudta és felhatalmazása nélkül — eljárása az üzlethelyiségek lezárásánál és lepeccésétehtésénél.

Vásár Bánffyhunnyadon

BÁNFFYHUNYAD. — A piacléren nagy, tarka tömeg. Csizmás, bekecsbe öltözött hunyadiak, darócruhás móccok, bocskorukon hosszú ut sara és kék-kabátos körösfők.

Ezernyi láb tapossa a sarat. A királyhágó felől csipős szél furakodik be a Körös völgyébe, a Vlegyásza felől a havas illata árad.

Katalin napja van.

A katalin napi vásár bíres ezen a vidéken, valamikor országos vásár napja volt s ha ma nem is az, az évek hosszú során megzokták az emberek. Olyan vásárt csapnak, hogy nem válna szegypénre az országos jelzőnek sem. Kérges tenyerék csattanak. Áll a vásár.

A templomkert kerítésének rőcsánál pirosarcu menyecske áll. Hátnál átlatzó, darócruvot kandikal ki a mintászóvű tarisznyából. Suddénővési a menyecske, akár a fenyő a hegyekben, ahonnan ide jött. Mellette magas, széleszettarcu mők. Lehet meggyvenőver, de éppugy hatvan is. A kor nem látszik meg rajta. A menyecske apja. Murgu Vasilica hívják, a leánya Nastasia. Jidrometűből való. Széttést hoztak eladni, kukoricát meg hagyományt vinnének helyébe.

Arról beszél, hogy néhez a világ a ha-

vason. Szüksös a termés s a háboruban elhajtott juhok után még nem cseperedett fel a pótlás. Beszélgetünk, amikor vevő jön. Kékkabátos ember, arról a Körös forrásvidekéről jöhetett. Péntek István Ferike a neve.

Nastasia kiveszi a szövetet. A körösvidékiek tesszik, csak egy kicsit sokallja az árt. A mők négyezer lejé kért érte. Megéri, egy teljes, meleg blődzéket lehet belőle varrni. Nehezen indul az alku. Péntek István Ferike tovább akar menni, de mert a másik nem nagyon marasztalja, hát marad.

— Kettő adók érte kezd az alku a körösfi.

A másik szób szű szól, fejével int a nemet. De már tartja is a tenyerét. A másik belenyú és ismétli:

— Kettő! — és magvet csap a mők kinyujtott tenyerébe.

Háromezeregyolev — mondja és most ő vá a körösfi márkába.

— Kettőezerkétszáz — mondja az.

Vagy úz percig tart az alku. Az egyik kétszázal többet ígért, a másik kétszázal kevesebbet kért. A végön meggyeztek három ezer lejbén. Már az elején tudták, hogy így lesz, de csinálták.

A magyarországi sajtóban sok kasodnak az új magyar dráma születésének biztató jeleit. A háború követő átmeneti színpadirodalmi pangás után az idén a budapesti színházak már minyegy husz új magyar scindarab bemutatását várják műsorleükkre. Közülük a Vígcsínház kizárólag magyar darabokkal akarja kitölteni idei műsorát.

JITHON

A Nemzeti Színház egyelőre négy új magyar darabot vet be munkatervébe. Ezek közül rövidesen megkezdik Déry Tibor

című darabjának a próbáit. Az „Ithon” az alakilő, épülő magyar demokrácia. Ebben a néhány év alatt mérőféldékekkel előbb jutott, megváltozott világba jön haza a nem változott nyugatról a darab egyik hőse, egy már halottnak hitt régi földbírtokos. Felesége közben férjhez ment egy volt vasvezergályoshoz, aki ma egyik pestikönyvték városának a polgármestere. A két férfinak az asszonyért való harcában a volt s az új világ ütközik össze. Az asszony megmarad második férje mellett s a múlt csókát, négyit magába hordó első férjét meg kell értenie, hogy magad maradt.

Boráth Endre

JANCICS

című darabja a nagy magyar parasztfordalmár életének kevéssé ismert, de — mint az előzetes ismeretek elárulják — jellemző részleteit dolgozza fel: házmaitóskodását egy arisztokrata családnál, szerelmét és házasságát majd azokat a mozzanatok, amelyek fordalmárrá tették.

A Madách Színház tervébe vette Hágy Gyula

PULYKAPÁSZTOR

című darabjának a bemutatását. A darab egy kicsi szellemgyerek — a pulykapásztor — lázító és megható tragédiója. Az okos, tehetséges, de gyengétesülé kisfiú cégétlője urak és urjak qunyolódásának, amely végül halálba kergeti. Egyéni tragédiája mögött a feudális magyar társadalom sötét körvonalaiból kintakoznak ki.

Örkény István

VORONYEES

című művevel mutatkozott be mint drámaíró. A Művész Színház mutatja be a darabot, amely a visszatovonulás jelenlegi kereszttűl vetíti fel egy letűnő kor-szellem szertelen végítőzdásával szembeállítva a később utotthont építő erők lázadó erőredezését.

Ugyancsak szerzőt avat a Művész Színház a

JUDAS

című dráma bemutatásával. amelyben a szerző Sötér István Jézus és Judás szembeállításával a nemzetközi forradalmár és a nacionalista átfordalmár típusait akarja megmutatni.

DON JUAN

Thurzó Gábor szatirája, szintén a Művész Színház közeljövőben bemutatására szánt új magyar darabja.

A Belvárosi Színház műsorán

Érés Endre

JAZUGSÁGOK

című műve az idén első bemutatására tervezett új magyar scindarab. A másik Gergely Sándor romániai magyar, sőt bukareszi román színpadon is műsorra tervezett drámája az

JURAK ES EMBEREK

A Gergely-darab színelhelye a mai magyar Jalu. Ebben a keretben sejlik egy parasztszármazásu tanítóhúrca a régi dzsentri világgal előkevényei ellen. A tanítóhúrca mógött áll a Jalu sok-sok szegényparasztja s bizalmával agyókozához segíti.

(—)

Nincsen szappan, állanak a szappangyárak, a piacon pedig lelkiismeretlen üzerek meszet árulnak szappan helyett

KOLOZSVAR. — Szappanhiány és újból szappanhiány. A háziasszonyok félve gondolnak a nagymosásra. Ha tudnak is kevés szappant beszerezni, olyan nagy árat kell érte fizetni, hogy egy nagymosás felmészti a dolgozó fizetésének számottevő hányadát. Tehát nagymosás. A háziasszony végigjárja az üzleteket. Illatszertárakat és szafoboltokat. A válasz mindenütt ugyanaz: — Szappan nincsen — mondják a kereskedők. A háziasszony pedig tovább kutat. Végül ráakad a piacon. Szürke, nyúlós massa, vagy fehér kő-

kemény „mosószappan”. Fizet darabjéért — tízenöt-husznál dekányi lehet egy szelet — 70 vagy 90 lej. Mosás közben derül ki, hogy mit is vásárolt. A szürke, nyúlós valami, ahogy víz érte, pillanatok alatt feloldódik. Annyi előnye van, hogy a víz szürke lesz tőle, meg egy kissé habos. A fehérszínű, kemény „szappan” azonban olyan marad mosás közben is. Gazdaságos, mert bármennyit is használják, nem fagy el, sem a hideg, sem a meleg víz nem oldja. Hátránya csupán annyi, hogy nem lehet vele mosni.

Többet nem tud mondani. Mielőtt kilépünk a kapun, még utámnunk kiált: — Tessék átmenni a szomszéd- ba! Ott van Piroška ur gyára. Ő volt itt az üzemvezető!...

A szomszédház garázs. Az udvar mélyén, az egyik gépkocsi-box lelakolt ajtaját cégtábla díszíti: „Piroška Stefan szappangyár”. A felírás nem a legszerénytelenebb, tekintve, hogy a szappangyárban, az udvaron dolgozó gépkocsiszerelők szerint, nem igen gyártanak szappant.

Keressük Piroška István, gondoljuk, hogy tőle bővebb felvilágosítást tudunk kapni. Ígykezelünk hiábavaló. A tulajdonos nem tartózkodik az üzemében, eltűnt mint ahogyan a szappan, a kolozsvári piacról.

Mosás — szappan nélkül

A háziasszony kidobott egy csomó pénzt, a végén jól bevált recepthez folyamodik: kifűrti a kemence hamutartóját, hamulugot főz és abban mossa ki a ruhát — szappan nélkül. A mosás ezzel a módszerrel pillanatnyilag gazdaságosnak tűnik, csak megismétlése után látszik, mennyire nem az. A nagymennyiségű hamulug — mert sok kell belőle egy szappannélküli mosáshoz — tönkreteszi a fehérneműt, de nem is tisztítja úgy, mint a szappan.

te árut. Ellátogatott a gyártelepre...

A Mócsok-utja 48. szám alatt lévő ház vaskerítésén, néhány évvel ezelőtt még hatalmas cégtábla függött. A „Heinrich”-féle szappangyár cégtáblája volt. Ma a kapura festve egy kelmetestő és vegyszerítőtűzem hirdeti magát, a nagy, zöldre mázolt betűk mellett kisebb táblák: a telepen van egy kötőde és egy kukoragyár is. A házmesterné gyanakodva fogad.

— Az adótól tetszett jönni? — kérdi.

ALLANAK A GÉPEK...

Mikor a szappangyárra tereljük a szót, megoldódik a nyelvo: — Három éve nem működik az üzem — mondja. — A háború óta. Hogy miért nem, arra csak a vállát vonogatja, nem tud válaszolni. — Mi van a helyiséggel? — kérdezzük. — Meg van az kérem — válaszolja —, úgy meg van, mint régen.

— Hát a gépekkel mi van? — tesszük fel a következő kérdést. — Meg vannak kérem azok is, ott vannak a helyükön.

Aztán elvezet az udvar végébe, megmutatja az épületet. Az ajtón hatalmas lakat. Bent, a törött ablaku termekben pihennek a gépek, a hatalmas kádak az elmúlt három év folyamán piszokkal teltek.

— Ki a gazda? — kérdezzük. — Itthon van? — Léb Miksa ur — válaszolja —, itthon van, ott lakik valahol a Fürdő-utcában.

MI VAN A „HEINRICH”-GYÁRRAL?

Európa híri szappangyár volt Kolozsváron a „Heinrich”-féle szappangyár. Készítményeit, különösen a „Szent László” gyógyszappant épp úgy meg lehetett találni Budapesten, mint Bukarestben, vagy akár Csehszlovákia üzleteiben. Ez a gyár látta el az ország nyugati részeit mosószappannal. Nyennemű gyártmányai vetekedtek minőségben és árrban a brassói „Schicht”-gyár készítményeivel.

A riportert még emlékeztet azokra a hatalmas falragaszokra, amelyekkel a „Heinrich”-gyár hirdet-

MOZSKVA Lakóniak életszívesek és ellátása mindinkább javult. Jelenleg kevesen csökkentek az élelmiszerárak. A bus és hal 20 százalékkal, az olaj 15 százalékkal lett olcsóbb. A többi élelmiszerek ára is csökkent. Az ország minden részéből az élelmiszerárak rohamos süllyedéséről adnak hírt.

A szovjet városok piacai megteltek élelmiszerekkel, ez pedig leveti az árakat. Ukrajna fővárosában, Kiebben éppúgy, mint a lett fővárosban, Rigában, vagy az észt fővárosban, Talinban. Erroll irnak az izzög Szamandkandból, az urali iparközpontból, Szevrdloszkból, Novosibirszkából s a mérhetetlen Szovjetország minden tájáról.

A Szovjetunióban az árak feltűnő csökkenése olyan élelmiszereké, mint amilyen a bus, szalonna, kolbász, olaj, tej, gyümölcs, íz, nem is beszélve a zöldségfélékről, nem tulajdonítható egyedül a jó termés-eredményeknek.

NEWYORK. Inneretes, hogy a múlt évben az Amerikai Egyesült Államokban rekord termés volt és éppen annak begyűjtése után, augusztusban kezdődött meg az élelmiszerárak óriási emelkedése. S az árak azóta is emelkednek, mind a mai napig. Összevetve az 1944. évvel, az Egyesült Államokban a legfontosabb hármincöt tömeggyógyászati cikk árindexe a múlt év szeptemberére 33 százalékkal, az év szeptemberére pedig 84 százalékkal lett magasabb.

LONDON. Az angol dolgozóknak éleleti cikkben. L niók élelmiszereiben és közszükséglet közönséghez intézett körkérdés jele. A „News Chronicle” az annénnyen. Választott-e mennyiségileg táplálkozása a múlt év óta? Ez volt az egyik kérdés. A megkérdezettek 54 százaléka ezt válaszolta: „Rosszabb lett.” Az élelem minőségére vonatkozó kérdésre 51 százaléknak ez volt a felelete: „rosszabb.”

Ez a statisztika mutatja, hogy az angol munkásság több mint jelerésének rosszabbodott az ellátása. Az angol lap megjegyzi, hogy az élelmiszeri helyzet rosszabbodásáról a legtöbb panasz a „legszegényebb réteg részéről hangzott el, ami azt jelenti, hogy a legnagyobb szükségletet a munkások és a tisztviselők szenvedték.”

Ugyanakkor az angol pénz- és iparmágnások hatalmas hasznot húznak az angliai áruhiányból. A kézsruba készült szabad szakszervezetének Londonban megtartotté gyűlésén például leleplezték, hogyan használják ki az angol kereskedők a női ruhihiányt.

Anne Laflin, a munkáspárt egyik neves képviselője, beszédében elmondta, hogy ugyanaz a női ruha, amelynek önköltségi ára 2-3 font, harminc fontért kerül eladásra... Ezt az árat egyetlen dolgozó sem tudja megfizetni.

Átszervezik Kolozsvár hivatalait, csökkentik a tisztviselők létszámát

Furcsaságok az időközi bizottság ülésén

KOLOZSVAR. — A város időközi bizottsága szerdán Lazar Constantin elnökletével a városi hivatalok újjászervezésének kérdését valamint más fontos közérdekű városi ügyeket tárgyalta.

Az elnökö polgármester a tárgyszorozat előtt bejelentette, hogy Anca Titus dr. alpolgármester, aki a. Tatarescu-féle Liberális Párt kolozsvári szervezetének egyik vezetője pártjának a kormányból történt eltávolítása után állásról lemondott. A helygymintster pedig takarékosági szempontból a város második alpolgármesteri állását megszüntette és így új alpolgármestert már nem is nevezett ki.

Ezután az első tárgyszorozati pontként a városi hivatalok újjászervezésének kérdését tárgyalták meg.

viselő, valamint kezelő személyzetből állhat. A törvénynek a tisztviselők száma előírásával kettős célja van: egyrészt takarékosági szempontból a felesleges állásoknak megszüntetése, másrészt az egyes munkaerőknek megfelelő helyre történő kinevezéssel a többi és jobbminőségű munka elérése.

A város vezetősége a hivatalok újjászervezésének javaslatát az egyes városi ügyosztályok vezetőire bízza. kik az időközi bizottság elé már kész tervet terjesztettek elő. Az elkészített tervzet alapján a város gazdasági, pénzügyi, mérnöki, valamint közigazgatási osztályai részére az ügyosztály vezetői a 148 személyzet helyett 227 személyzet javasolták.

Az időközi bizottság sorra vette az újjászervezendő városi hivatalokat és takarékosági szempontból több tervbe vett állás törlesztését határozták el.

Az egyes ügyosztályok hivatalainak átszervezése során kiderült az is, hogy például a városi strandnak amelyet jelen jéggálynak is használnak, külön igazgatója, intézője, könyvelője, pénztárosa és kezelő személyzete van. Megtudtuk azt is, hogy a városi legelőre kezelésére külön mezőgazdasági mérnöki hivatali szerveztek természetesen a megfelelő segéd személyzet sem hiányzik. Hasonló a helyzet a városi erdő-és szántó ingatlan kezelését vezető hivatalokban is, amelyeknek élén ugyancsak szakemberek állnak. Ezzel kapcsolatban maga a város polgármestere állapította meg, hogy ezek a városi ingatlanok még a saját fenntartási költségeiket sem fedezik.

A községi hivatalok újjászervezéséről szóló törvény az ország városait csoportokba sorolja. Kolozsvár az első csoportba tartozó városok között szerepel. Ennek alapján városunk tisztviselőikara és személyzete 143 fő- és kistiszt-

AZ ÜGYOSZTÁLY VEZETŐ NEM TUD SZÁMOT ADNI

A szerdai városi időközi bizottság ülésén sok érdekes dolog látott napvilágot. Erdemes az ott elhangzott kérdések közül egyikkel másikkal külön is foglalkozni. A vita során a hallgató meggyőződhetett arról, hogy az egyes ügyosztályvezetők például nem tudtak választ adni, hogy az általuk vezetett hivatalban hány tisztviselő dolgozik. Sőt az is előfordult, hogy a mérnöki hivatal keretébe felvett tíz munkás hollétéről és munkahelyéről sem tudtak beszámolni.

Ezek után igazán nem lehet csodálkozni azon, hogy például tisztázn kellett a városi parkok hovatartozóságának kérdését, vagy azt, hogy az ott alkalmazott 14 tisztviselőre és munkásra egyáltalán szükség van-e, vagy az ottani munkát kevesebb személyzettel is el lehet végezteni?

IDŐSZERŰ DÖNTÉS

Lapunk hasábjain annak idején rámutattunk arra, hogy a város birtokain éppen az odaállított szakemberek rablógazdálkodása miatt türetetlen állapotok uralkodnak. A hivatalok újjászervezése során az időközi bizottság úgy határozott, hogy megszünteti mindazokat az állásokat, amelyek a város költségvetésében csak terhet, de semmi hasznot sem tennek. Így a városi legelőknél és a tarcsai, lombi birtokoknál szervezett mezőgazdasági mérnöki, míg az erdőhivatalnál szervezett erdőmérnöki hivatalokat megszüntették és egy-egy almérnöki állás megszüntetését hagyták csak jóvá.

A hivatalok átszervezésére benyújtott tervzet másik nagy hibája az, hogy nem lehet megállapítani, melyek az újjászervezés folytán megmaradók régi hivatalok és melyek a város fejlődése során megszüntetésre kerülő állások.

A város vezetősége a tisztviselők létszámának csökkentésekor, mindezeket a körkéseket már megoldhatta volna és ezzel a város költségvetésén nagy összeggel könnyített volna. Reméljük azonban, hogy most már ezek a bajok is megoldódnak.

A Szőchenyi-terti vásári kereskedők az általuk épített eladólhelyiségeik után kivétel városi helypénzdíjak elengedését kérték az időközi bizottságtól azaz az indokolással, hogy áruhiány miatt üzleteiket bezárva tartják. A város mintegy 150 kereskedőtől havi 200.000 lej díjat szed be. Az időközi bizottság a díjak elengedését nem hagyta jóvá, de tekintettel a jelenlegi nehézségekre a hátralevő díjak utolsó részére január elsejéig haladékot engedélyezett.

Olcso hitelt nyujt az újjászervezett Nemzeti Bank a termelés fokozására, a mezőgazdasági leltárak gyarapítására és állatbeszerzésre

BUKAREST. — A pénzrögzítés végrehajtása, a Nemzeti Bank álamosítása, kormányzójának és igazgatóságának haladószelemű személyekkel történő kicserélése után a Román Nemzeti Banknál új hitelpolitika vette kezdetét. A Nemzeti Bank elsősorban a belföldi nehézipar részére nyujt megfelelő kölcsönöket, hogy ezzel fokozza termelékenységüket és biztosítsa a termelésük mennyiségi és minőségi javulását.

szereles kiegészítésére, gyarapítására, munka- vagy tejeleállatok beszerzésére elsősorban az aszálványítottá vidékeken és azoknak a földműveseknek, akik legalább 10 hold földdel rendelkezenek.

A folyósított kölcsönöknek az igénylés céljaira történő felhasználását és a termelés szolgálatába való állítást a Nemzeti Bank 280 felügyelője megbizottja utján ellenőrzi és akadályozza meg azt, hogy a hosszabb lejáratra és olcsó kamattal nyujtott kölcsönt a hitel igénylő ne használhassa fel más célokra, hanem tényleg a termelés fokozására fordítsa.

A megyei gazdasági hivatal igazgatója intézkedett a bánffy hunyadi pontáruk ügyében

Ki hozta-halasztotta eddig a szerződés megkötését?

KOLOZSVAR. — Munkatársunk Bánffy hunyadon járt és ott panaszokat hallott a pontáruk szétosztására vonatkozóan. A bánffy hunyadi fizetéses dolgozók a pontszelvényeket megkapták, de a kijelölt kereskedés, a „Horia” szövetkezet nem osztja az árukat.

Felkerestük a megyei gazdasági hivatal igazgatóját, aki közölte munkatársunkkal, hogy a „Horia” szövetkezet megbizottja többszöri felszólítás ellenére sem jelentkezett a szerződés megkötésére és a pontáruk átvételére.

A megyei gazdasági hivatal igazgatója utasította a bánffy hunyadi „Horia” szövetkezet igazgatóságát, hogy haladéktalanul küldje el megbizottját Bukarestba a szerződés megkötésére és a pontáruk átvételére. Az elkésett határidő miatt már csak a minisztériumban lehet megkötni a szerződést.

Remélhető tehát, hogy néhány napon belül a bánffy hunyadi dolgozók is megkapják pontárukat.

Az ügy kivizsgálása egyébként folyamatban van

Megfelelő körében hitelt nyujt azonban a Nemzeti Bank azoknak az iparvállalatoknak is, melyek tömeggyógyászati cikküket gyártanák, elegendő nyers- és fűtőanyaggal rendelkeznek, vagy amelyek saját tőkájukat a termelés céljaira fektették be és az üzemekben termelt javukat, árukat kereskedelmi forgalomba is hozták.

Különös gondot fordít a Román Nemzeti Bank új vezetősége a mezőgazdasági termelésnek megfelelő hitellel való túplálására, elősegítésére. A Nemzeti Bank a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP utján kölcsönt nyujt a mezőgazdáknak az élő gazdasági fel-

LEGUJABB SPORT

Juventus—Ciecanul 5:2 (4:0)

BUKAREST. — A CFR Giulesti stadionjában 6000 néző előtt került lejátszásra tegnap a fenti elmaradt NB. I-es bajnoki mérkőzés, amelyet a Juventus szép játékok után könnyen nyert meg 5:2 (4:0) arányban. Góllövők: Nicolae 2, Oana, Popescu és Flamaropol, illetve Moisescu 2. A mérkőzés előtt Paul Teo-

dorescu újságíró ünnepélyesen átadta az Újságírók Szakszervezetének nevében Flamaropolnak, a Juventus kitűnő játékosának az emléklapok, amit az elmúlt vasárnapi kettős bajnoki mérkőzés legjobb játékosa részére tűzött ki az Újságírók Szakszervezete.

CFR Kolozsvár—CFR Marosvásárhely 3:1 (1:0)

A kolozsvári városi sporttelepen kevés számú közönség előtt játszották le tegnap az október 5-éről — a tifuszjárvány miatt — elmaradt NB. II-es bajnoki mérkőzést, amelyet a kolozsvári vasuta-

ros vezetősége csak nagy küzdelem után nyert meg 3:1 arányban. A marosvásárhelyiek góliját Incze III. szerezte. A mérkőzést — mint szükségbíró — Gáll János jól vezette.

December 2-ig mindenki váltja ki az októberi olaj- és burgonyafeladagot

KOLOZSVAR. — A városi közellátási hivatal a közönség és a feladaghoz kötött élelmiszerek elosztó központjai tudomására hozza: a „Különfélék 9” jegyű szelvényre a folyó évi októberi olaj- és burgonyafeladag kiosztása a folyó évi december 2-án lezárul. Az elosztó központok kötelesek december 3-án elszámolni a kiosztott olajjal.

munkások részére a 105—112 számú szelvényre a szelvényen feltüntetett mennyiségben tengeri lisztet osztanak ki, míg a lakosság többi részére a 111—112 számú szelvényekre.

Új megyefőnök Brassóban

A közellátási hivatal felszólítja Kolozsvár lakosait, hogy a „Különfélék 2” jegyű élelmiszercetvekre a szakmai ülésekben vegyék át a felelősséget, a felelősséget 40 kiló burgonyát, a szétosztás december 1-ével lezárul, e határidő után ez a szelvény érvényét veszti és arra többé burgonyát nem adnak.

BUKAREST. — A belügyminiszter Brassó megyefőnökévé a lemondott Stratton helyébe Baciu Ion munkást nevezte ki vármegyei prefektusnak.

Sepsiszentgyörgy megüresedett alpolgármesteri tisztségére Izák Árpád gabonakereskedő nevezte ki, aki már is vette hivatalát.

A nagyenyedi rendőrfőnök

érvényt szerez demokratikus törvényeinknek

NAGYENYED. — Nagy izgalmat keltett a közelmúlt napokban az enyedi körökben az a hír, hogy Veress István, a csombordi mezőgazdasági iskola tanárát letartóztatták.

Veress István lakásán ugyanis egy vadászfegyvert találtak, amelynek száma nem egyezett fegyvertartási engedélyének számával. Egyes túlbuzgó hatósági személyek ezt elegendő oknak tartották arra,

hogy Veress István tanárt azonnal elállítsák és letartóztassák.

Ez az intézkedés Paunescu Ioan rendőrfőnök távollétében történt és alaptalanságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy amikor Paunescu rendőrfőnök visszaérkezett, még a késő esti órákban személyesen kivizsgálta az ügyet és azonnal elrendelte Veress István tanár szabadonbocsátását.

Paunescu Ioan rendőrfőnök pártatlansága és demokratikus magatartása az enyedi körökben közzismert. Minden alkalommal igyekszik példamutatóan, megkülönböztetés nélkül érvényt szerezni demokratikus törvényeinknek az állampolgárok személyes szabadságjogait védő rendelkezéseinknek és — mint azt az említett eset mutatja — azonnal orvosolja az esetleges téves intézkedéseket.

Vizsgálatot indítottak a városi mérnöki hivatal ellen

KOLOZSVAR. — A város szerdai időközi bizottsági ülésén Dejeu Dumitru, a Szakszervezeti Tanács titkára 40.000 szervezett munkás, valamint az egész város lakosságának nevében arra kérte a város vezetését, hogy vonják felelőségre a város mérnökei közül azokat, akik a Malomárok gátjának rossz állapotát és elszakadását felelősek.

Lazar Constantin polgármester Dejeu Dumitru időközi bizottsági tag felszólításra válaszul kijelentette, hogy a vá-

ros vezetősége a mérnöki hivatal feletti tisztviselői ellen a fegyelmi vizsgálatot már megindította.

A polgármester kijelentette azt is, hogy Leheleanu városi főmérnök helyett a városi mérnöki hivatal vezetését Lakatos I. István mérnökre bízta.

Veress Pál alpolgármester hangsúlyozta, hogy a mérnöki hivatal alkalmazottai közül, akikre a Szamos-gát ellenőrzése elsősorban bízva volt és felelősek annak elpusztulásáért, szigorúan vonják fele-

lőségre.

Az ügyel kapcsolatban eddig az tisztázódott, hogy Szántó István mérnök, akinek kötelessége lett volna a gát rossz állapotát felrögzíteni és jelenteni, az idei év július hónapja óta mindössze háromszor, vagy négyszer „látogatott ki” a gát „megtekintésére”. Leheleanu főmérnök pedig Szántó mérnök írásbeli jelentésére sem fogantatott semmi intézkedést. Kíváncsian várjuk a vizsgálat eredményét.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket szavankint 3 lej. Álláskeresőknek szavankint 2 lej. Cím kiadóban és jelízes hirdetéseknek 10 lej pótdíjjal fizetendő. Házasság-levélzés szavankint 6 lej. Szövegírók szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenként 5—7 lej. Nyilatkozat szavankint 12 lej.

A Közellátási Hivatal a Kereskedelem- és Iparügyi Minisztérium rendeletére a textilanyagok vásárlását a meglévő készletek szerint korlátozta. (sárga vászon, barchend, flanel stb.) a pontok 30 százaléka vásárolható le a következőképen:

A—B kartellára	35 pont
C	24
D	20

Tekintettel arra, hogy téves hírek alapján néhány újságban az a közlemény jelent meg, e pontok érvényüket veszítik az év végével, a Kereskedelem- és Iparügyi Minisztérium rendelete érvényes. Tehát a pontjegyzetek érvényesek maradnak 1948 január elseje után is, újabb rendelkezésig.

ADAS-VESTEL

KEZMOSASHOZ vásároljon „Unic” kézműsport. Gyártja: „Unic”, Kolozsvár, Veréb-utca. 5635
VESEK a legmagasabb napi áron mindenféle karikahajós varrógépeket, varrógéplábakat, varrógépfejeket, varrógépűket, kötésképeket. Weisz gépkész-kedő, Horea-ut 82. 6119
EGY faesztergapad 1,75 HP motorral és teljes felszereléssel és egy körűrészes egy 1 HP motorral eladó. Érdeklődni Tordán „Foto Benach”. 6560
ELADÓ egy 3+1 lámpás, üzemképes rádió. Ciordas-utca 4. 6526
EGY díofa francia háló és kombinált szekrény szép kivitelben sürgősen eladó. Eötvös-utca 12, asztalosnál. 6567
ELADÓK hálószobák, konyhák, íróasztalok. Petőfi-utca 50, emelet balra. 6477

EGY jókarban lévő csikóór buda eladó. Cím: Traian (Árpád)-ut 15. 6504
RÁDIO Holland Philips 3+2 és egy Nauman sülyesztős varrógép eladó. Kálvin-utca 11, II. emelet. 6526
EGY Singer varrógép, csónakos, eladó. Süttő-utca 1. (Kétvizköz.) 6508
ELADÓ Dónát-uton 4 holdas gyümölcsökertes, komfortos ház 600.000. Villák 700—800 ezer. Családi házak 150.000-tól. Parcellák 40—200.000-ig. Gyümölcsökertesek 80.000-tól. Szántóföldek, birtokok, ház- és birtokkerék Magyarországgal. „Prokura” Kádár Tibor, Ratiu-utca 4, udvarban. 6561
ELADÓ férfi kerékpár. Kövespadi-utca 13. Előlelmeszervezet. 6562
PEZSGÓS és 7 decis üvegek nagyban eladók. Értekezni Newyork kávéház. 6558
PIANINO kitűnő, majdnem új, eladó. Baba Novac-tér 5, Farkas. 6547
ELADÓ kályha, római, függöny, hősizma, 2 cselédjű. Fürdő-utca 49. 6556
KORCSOLYÁT vennék 6 éves gyermeknek. Cím: „Erdély” könyvtüzletben. 6548
ELADÓ Standard rádió, ágyak, obéd-lökredenc. Petőfi-utca 24, hátul az emeleten. 6475
PENZÉRT (vagy bizományba) könyveket vesz: UHU, Mária királyné-utca 34 szám. 6557
ELADÓ modern díofurnirossal használt, kombinált szekrény, négyajtós szekrény, toalet, éjjeliszekrény. Bethlen-utca 8, asztalosműhely. 6535
REKAMIE két fozzellel, asztalkával olcsón eladó. Eötvös-utca 14, I. emelet, Klein. 6537
REKAMIE szép, tiszta olcsón eladó. Józsa Béla-utca 29, alsó csengő. 6540
EGY asztali főzőkályha és egy férfi kerékpár eladó. Meister, Hidelveir-utca 13 szám. 6539
EGY keveset használt modern hálószoba és konyha sürgősen eladó. Mikes Kelemen-utca 22, jobbra 1. ajtó. 6543
NAUMANN sülyesztős, karikahajós hímző varrógép eladó. Cantemir-utca 2. 6531
ZENESZEKRÉNY modern (Philips 4+1) olcsón eladó. Ásó-utca 8. 6551
ELADÓ egy konyhaberendezés, szinten ott egy butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 6556
JÓ állapotban matrácok, butorok és egyéb holmik eladók. Cím a kiadóban. 6549
ANGORAFONAL, olcsórendű, termelőlél eladó. Tebei-utca 4, délután 2—4. 6545
KODAK fényképezőgép, fekete női kabát eladó. Farkas-utca 8, kapu mellett jobbra 2. ajtó. Gr. 6541

KOMBINÁLT szekrény, szép kivitelben eladó. Eötvös-utca 32, asztalosműhely. 6472
UTAZÓ bunda és falióra eladó. Crișan-utca 32, 5. ajtó. 6544
MÉHCALADOK eladók. Györgyfalvi-ut 18. 6546

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERÉLNÉM kolozsvári házamat Magyarországra bármely városban, előnyben Budapest vagy annak környékén lévő házzal. Terno ügynökség, Széchenyitér 16, bejárat a Kádár-utcából. 6510
ELCSERÉLNÉM belvárosi egyszerű, konyhás lakószobát a belváros közel eső részben. Cím a kiadóban. 6542
ELCSERÉLNÉM 2 szoba, konyhás, Mária királyné-utcai lakószobát 2 szoba, konyha komfortos lakással. Ajánlatokat „Mindena költséget térítik” jellegére a kiadókba kérek. 6533
ÚRES szobát keresek központban. Cím a kiadóban. 6536
KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó az állomás környékén. „Horea-ut” jellegére. 6554

ÁLLAST KAPHAT

GYAKORLOTT kézikötőnőket keresek. Dézsma-utca 44. 6559
EGYEDÜLLŐ idős férfi háztartás vezetésére egyedülálló nő keres családtagként. „Családtag” jellegére a kiadókba. 6548
KI vállalná kis üzemi könyvelését és az üzemben is foglalkozna? Szikvizüzm. Munkács-utca 36. 6540
FŐZNI tudó, megbízható mindenest keres 2 személyes munkás család. Jelentkezni délután 4—6-ig Traian-utca 40, I. emelet, 1. ajtó. 6541
KÖZÉPKORU magányos asszonynak, aki házimunkát vállal, kis szobát, fizetést, fél napi kosztot adok. Cím a kiadóban. 6552
KERESÉTI lehetőségek. Társulások. UHU, Mária királyné-utca 34. 6557

ÁLLAST KERES

HARMONIKAZNI tanítók harmonika kölcsönzés ellenében. Bozsodi Géza, Turzii 13. 6530
KÜLÖNFELEK
ELVESZETT pénzértára különféle iratokkal. Becsülettel megtalálója az iratokat adja be Sebe Albert lakatosműhelyébe, Király-utca 27 al, jutalom ellenében. 6473
HERMELINT esküvőkre kölcsönzők. Fürdő-utca 49. 6556
ELTÁVOZÓK! Elcsérélném Budapest ten lévő könyveimet hasonlóakkal. Cím a kiadókban. Gr.

Hirdetéseket, előfizetéseket az összes bel- és külföldi lapok részére felvesszünk. Előfizetéseket a Monitorul Oficial (Hivatalos Lap) részére, bármilyen elve zett irat (buletin, lívret, munkakönyv stb.) meghirdetését, citatják, mérlegközlények stb. közzését terminusra vállalja.

„EUROPA” hirdetési vállalat
 Egyetem-utca 4. Telefon 778.

A VICTORIA Szövetkezet
 összes fiókhálójában
burgonyát oszt
 tagjai részére.
 Azon tagjaink, akik burgonyát már vásároltak 25 kgr-ot, akik még nem vásároltak, 40 kgr-ot vehetnek át. Victoria Szövetkezet

Mai kezdettel!

FORUM-mozgóban!

Az orosz filmgégyártás kimagasló eseménye

CENTERCSATÁR

A fiatalok filmje, sport, szerelem, tánc, zene. — A film keretében látható a **DINAMO—TORPEDO** labdarúgó mérkőzés.

Előtte: A legutóbbi híradó. Előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Pénztár nyitva délelőtt 11-től.

Magyaros

A RÓM. KAT. GIMN. VIII. O. növendékeinek szülei folyó hó 29-én, szombaton d. u. 4 óra kezdettel jöttökonyvátí rendeznek a gimnázium dísztermében.
 Diákzenekar (Blue Star) Őcső büfé

Monitorul Oficialban, összes lapokban hirdetésnek megjelölése, előfizetések felvétel. — Munkács-utca 36, 1948 évi évkönyv és asztali naptárak.

UHU

Kolozsvár, Mária királyné-utca 34. l. e. Csekk számla: 40.849